

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA LĖŠŲ, INVESTUOTŲ Į NEKILNOJAMOJO TURTO PLĖTROS OBJEKTUS, TEISĖTUMAS IR EFEKTYVUMAS

2008 m. rugpjūčio mėn. 29 d. Nr. P2-20-4-15
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 2-ojo audito departamento direktorės Zitos Valatkienės
2008-03-03 pavedimą Nr. P2-20-4

Auditą atliko valstybiniai auditoriai:
Rita Buidovienė (grupės vadovė)
Liudvikas Smilgevičius
Kristina Binkytė
Jolanta Dvinelytė (nuo 2008-03-18)

Auditas pradėtas 2008-03-03
Auditas baigtas 2008-08-29

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

SANTRAUKA

2001 m. gegužės 11 d. buvo įsteigta UAB „Lietuvos infrastruktūros plėtros fondas“ (LIPF), kurios įkūrimo iniciatorė ir vienintelė akcininkė yra VŠĮ „Lietuvos ekonominės plėtros agentūra“ (LEPA), o pastarosios dalininkė – Ūkio ministerija.

LIPF, veikdamas kaip subsidijos valdytojas, turėjo remti tiesioginių užsienio investicijų pritraukimą į Lietuvą, plėtojant pramoninę ir komercinę infrastruktūrą. Minėtai investicinei veiklai skirta 5 mln. EUR subsidija. Pagal Subsidijos sutartį Vyriausybės finansavimas sudarė 15 proc., arba 2,55 mln. Lt (0,739 mln. EUR), o PHARE programos – 85 proc., arba 14,442 mln. Lt (4,183 mln. EUR) visų gautų lėšų. Iš viso gauta 16,992 mln. Lt (4,921 mln. EUR).

Audito tikslas – įvertinti, ar lėšos, investuotos į nekilnojamojo turto plėtros objektus, buvo panaudotos teisėtai ir efektyviai.

Audito metu vertinome LIPF valdymo organų priimtų sprendimų įtaką Fondo veiklos rezultatams, investuotų lėšų į LIPF įgyvendinamus projektus panaudojimo efektyvumą ir jų tikslinį panaudojimą.

Audito metu nustatėme, kad iki 2008 m. gegužės 31 d. investicijoms į nekilnojamojo turto projektus nepanaudota 3,782 mln. Lt, arba 22 proc., gautos subsidijos. Per 2002–2006 m. laikotarpį iš viso LIPF valdybai svarstyti buvo pateiktas 21 investicinis projektas, iš jų valdyba patvirtino ir skyrė 13,21 mln. Lt finansavimą 7 projektams. Iš šių projektų į investicinę sąskaitą jau gražinta 7,56 mln. Lt, arba 57 proc., visų investicijoms panaudotų lėšų.

Lietuva iš PHARE subsidijos negavo maksimalios naudos, nes nebuvo panaudotas Subsidijos sutartyje numatytas efektyvesnis investavimo būdas – visas gautas lėšas investuoti į nekilnojamojo turto projektus. Kadangi 3,782 mln. Lt iš viso nebuvo investuota į nekilnojamojo turto projektus, iš jų 85 proc., arba 3,213 mln. Lt (su priskaičiuotomis 3,773 mln. Lt palūkanomis) reikės gražinti EK.

UAB „Lietuvos infrastruktūros plėtros fondas“ valdyba ir administracija 2002–2006 m. neužtikrino, kad investiciniams projektams finansuoti teikiamų paraiškų registracija būtų tinkamai tvarkoma, jų atrankos procese dalyvautų nepriklausomi ekspertai. Ūkio ministerija, nutarusi 2006 m. rudenį pristabdyti LIPF veiklą, nepakankamai įvertino tokio veiklos sustabdymo ekonominių padarinių, jų įtakos LIPF veiklos rezultatams ir galimos rizikos dėl nepanaudotų lėšų privalomo grąžinimo EK.

Ūkio ministerijos kolegija, LIPF valdymo klausimais priėmusi sprendimus, neužtikrino, kad sukurtas rizikos kapitalo fondas laikytųsi nuoseklios ir priimtinos rizikos valdymo politikos, investuojant subsidijos lėšas ir pritraukiant komercinius investuotojus.

Ūkio ministerija buvo informuota apie subsidijos lėšų valdymo ir naudojimo būklę, tačiau laiku nesiėmė priemonių padėčiai taisyti ir neinicijavo spartesnio investicinės sąskaitos lėšų naudojimo. Ministerija dalyvaudama UAB „Lietuvos infrastruktūros plėtros fondas“ valdybos darbe per ministerijos atstovą ir per atstovus jos valdomų viešųjų įstaigų LEPA ir INVEGA, turėjo pakankamai galių siekti LIPF veiklos efektyvesnio valdymo, priimant bendrovės valdybai sprendimus LIPF valdymo klausimais.

Kai kurių investicinių projektų atliktų statybos darbų kiekis ir kainos kelia pagrįstų abejonių dėl jų tikrumo ir dėl gautų subsidijos lėšų tikslinio panaudojimo. Subsidijos valdytojas LIPF neužtikrino reikiamos nekilnojamojo turto investicinių projektų, kuriems buvo skirtos subsidijos lėšos, vykdymo kontrolės. Tai sudarė prielaidas, kad dalis lėšų buvo panaudotos ne pagal Subsidijos sutartyje numatytą paskirtį.

Atsižvelgiant į tai, kad EK Pasitraukimo susitarime nuosavybės teisės į lėšas ir atsakomybę už jų valdymą ateityje perdavė Lietuvos Respublikos Vyriausybei, todėl pasiūlėme Vyriausybei nustatyti institucijų, atsakingų už tolesnę subsidijos lėšų kontrolę ir jų naudojimą, funkcijas, teises ir atsakomybę.

Ūkio ministerijai ir Lietuvos ekonominės plėtros agentūrai pasiūlėme numatyti priemones, užtikrinančias subsidijos lėšų, esančių investicinėje sąskaitoje, efektyvų panaudojimą. Atsižvelgiant į tai, kad dalis lėšų buvo panaudota ne pagal Subsidijos sutartyje numatytą paskirtį, jos turi imtis priemonių, užtikrinančių subsidijos lėšų, investuotų į nekilnojamojo turto plėtros objektus, panaudojimo kontrolę ir jų grąžą.